

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 678 / 2002
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήμα Α΄
Συνεδρίαση της 11ης - 12 - 2002

Σύνθεση

Προεδρεύων: Κωνσταντίνος Βολτής, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Ηλίας Παπαδόπουλος, Θεόδωρος Ρεντζεπέρης, Νικόλαος Κατσιμπας, Χαρίκλεια Παλαιολόγου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Βασίλειος Σουλιώτης, Χρήστος Παπαδόπουλος.

Εισηγητής: Χρήστος Μητκίδης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμ.Ερωτ: Υπ' αριθ. πρωτ. Δ 15/Οικ/34747/22-11-2002 έγγραφο της Δ/νσης Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελμάτων (Δ15) της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται, *αν κατά τη διαδικασία επανάκρισης του ν. 2940/2001, καθίσταται απαραίτητη η διενέργεια ελέγχου σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2229/94 και του Π.Δ. 368/94, τόσο των συγχωνευόμενων όσο και των αυτοτελών εταιρειών, ως προς την τήρηση των ελάχιστων προϋποθέσεων κατάταξής τους στις προϋφιστάμενες του ν. 2940/01 κατηγορίες και τάξεις του ΜΕΕΠ που κατείχαν έτσι ώστε στη συνέχεια να καθορισθεί*

α. Ο συντελεστής Γ του τύπου κατάταξης στις νέες τάξεις του ΜΕΕΠ και

β. Η αντίστοιχη (κατά την έννοια των παρ. 35 και 36 του άρθρου 4 του ν. 2940/01) τάξη της νέας διαβάθμισης.

Επί του ερωτήματος αυτού το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε τα ακόλουθα:

Ι. 1. Με το ν.2940/2001 σκοπείται η ανασυγκρότηση και ο εκσυγχρονισμός του κατασκευαστικού κλάδου της χώρας, με τη δημιουργία ανταγωνιστικών κατασκευαστικών σχημάτων σε όλες τις τάξεις, έτσι ώστε συνολικά ο κλάδος να

οδηγηθεί στη μείωση του αριθμού των επιχειρήσεων, με παράλληλη αύξηση του μέσου μεγέθους τους, μέσα από συγχωνεύσεις και συνεργασίες. Για το σκοπό αυτό, κατά την Εισηγητική του νόμου Έκθεση (Κεφ. Ε'), η προηγούμενη κρίση και κατάταξη δεν πρέπει να προβάλλεται ως κεκτημένο.

Με το άρθρο 4 του ως άνω νόμου, αντικαθίσταται εξ ολοκλήρου το άρθρο 16 του ν. 1418/84 και αναδιοργανώνεται το Μητρώο των Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) με την έκτακτη επανάκριση του συνόλου των εργολ/κών επιχειρήσεων της χώρας, οι οποίες και κατατάσσονται εκ νέου στις θεσπιζόμενες νέες τάξεις.

Οι κρίσιμες, για την απάντηση του ερωτήματος διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 2940/01, ορίζουν τα ακόλουθα (οι υπογραμμίσεις του συντάκτη):

*1. Η εγγραφή και κατάταξη των εργοληπτικών επιχειρήσεων στο ΜΕΕΠ, καθώς και η τακτική και έκτακτη αναθεώρηση της εγγραφής τους, που ορίζονται στο άρθρο αυτό γίνεται με αίτησή τους. Για την εγγραφή, κατάταξη και αναθεώρηση των εργοληπτικών επιχειρήσεων στο ΜΕΕΠ, εφαρμόζονται οι **παρ. 2 έως και 38** του παρόντος άρθρου....*

2. Η εγγραφή κατάταξη και αναθεώρηση στηρίζεται σε όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εξέταση της αίτησης και τον έλεγχο της ακρίβειας των υποβαλλομένων στοιχείων και τα οποία υποχρεούνται να υποβάλλουν οι εργοληπτικές επιχειρήσεις στο ΜΕΕΠ...

8. Η κατάταξη στις κατηγορίες και τις τάξεις του ΜΕΕΠ ισχύει για μια τριετία (τακτική αναθεώρηση). Κατ' εξαίρεση η έκτακτη κατάταξη των εργοληπτικών επιχειρήσεων που προέρχονται από συγχώνευση επιχειρήσεων του ΜΕΕΠ οι οποίες και κρίνονται με τη διαδικασία που προβλέπεται στις παρ. 17 και επόμενες, ισχύει για μία εξαετία.

*10. Η υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ μπορεί να ενεργήσει **οποτεδήποτε έκτακτη αναθεώρηση** αν διακριβωθούν νεότερα δυσμενή στοιχεία που επηρεάζουν αρνητικά την καλή και αξιόπιστη λειτουργία της επιχείρησης διαγράφοντάς την από ορισμένες ή όλες τις κατηγορίες έργων ή υποβιβάζοντάς την από την τάξη της εγγραφής της.*

11. Η τακτική ή έκτακτη αναθεώρηση μπορεί να συνδυασθεί με μεταβολή στις κατηγορίες και τάξεις για τις οποίες είχε εγκριθεί στο παρελθόν η εγγραφή της επιχείρησης...

13. Η εγγραφή ή κατάταξη ή η αναθεώρηση της εργοληπτικής επιχείρησης στο ΜΕΕΠ γίνεται από την Επιτροπή ΜΕΕΠ. Η Επιτροπή αρνείται την εγγραφή εργοληπτικής επιχείρησης στο ΜΕΕΠ ή την κατάταξη στην κατηγορία ή τάξη για την οποία έχει

υποβληθεί η αίτηση, αν από τα στοιχεία που ορίζονται στην παρ. 2 κρίνει ότι η επιχείρηση αυτή δεν έχει την απαιτούμενη τεχνική ιδιότητα και τεχνική ικανότητα, με βάση τα κριτήρια που ορίζονται στην παρ. 1...

17. Μέχρι την 31.12.2001 οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες σε οποιαδήποτε τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. υποχρεούνται είτε αυτοτελώς, είτε ύστερα από συγχώνευση μεταξύ τους, μόνο με βάση τις διατάξεις του ν. 2166/93 (ΦΕΚ Α' 137) και του κ.ν.2190/1920, να υποβάλουν αίτηση **έκτακτης επανάκρισης** για την κατάταξή τους στην αντίστοιχη κατηγορία και τάξη, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος αυτό, τα προεδρικά διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις που θα εκδοθούν με εξουσιοδότησή του.... Όσες εργοληπτικές επιχειρήσεις υποβάλουν στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., μέχρι την 31-12-2001, δήλωση έναρξης της διαδικασίας συγχώνευσης, έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση μέχρι την 30.9.2002. Στην ανωτέρω δήλωση έναρξης διαδικασίας συγχώνευσης πρέπει να αναγράφονται υποχρεωτικά οι εταιρείες του Μ.Ε.ΕΠ. που θα συμμετέχουν στη συγχώνευση, χωρίς δυνατότητα αλλαγής....

26. Στην τέταρτη, πέμπτη, έκτη και έβδομη τάξη του ΜΕΕΠ κατατάσσονται εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ ή επιχειρήσεις που προέρχονται από συγχώνευση επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο ΜΕΕΠ, με την **εφαρμογή του τύπου κατάταξης**, αν διαθέτουν τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις:

29. Ο **τύπος κατάταξης** που εφαρμόζεται για την επανάκριση των εργοληπτικών επιχειρήσεων ΜΕΕΠ και την κατάταξή τους σε μια από τις τάξεις τρίτη έως και έβδομη της νέας διαβάθμισης, αναλύεται ως εξής: $\{(A \times 70\%) + (B \times 30\%)\} \times \Gamma$
 Γ = Συνολική Βαθμολογία, όπου: Τμήμα Α=..., Τμήμα Β=...,

Τμήμα Γ = Συντελεστής κατάταξης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 30, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις ΜΕΕΠ που κατατάσσονται αυτοτελώς και όπως ορίζεται στην παράγραφο 31 για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που προέρχονται από συγχώνευση εργοληπτικών επιχειρήσεων ΜΕΕΠ....

30. Ο **Συντελεστής Κατάταξης Γ** του Τύπου Κατάταξης εφαρμόζεται μόνο σε εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ στις τάξεις Δ' έως και Η' με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Επίσης εφαρμόζεται σε ατομικές εργοληπτικές επιχειρήσεις ή προσωπικές εταιρείες εγγεγραμμένες στην Δ' τάξη του ΜΕΕΠ. Ο **Συντελεστής Κατάταξης Γ** κάθε εργοληπτικής επιχείρησης εγγεγραμμένης στο ΜΕΕΠ χρησιμοποιείται στον τύπο κατάταξης και **καθορίζεται ως εξής:**

*α. για εταιρεία **Η' τάξης** του ΜΕΕΠ, αν μεν διαθέτει άθροισμα στην αντίστοιχη τάξη, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 35, των τμημάτων Α και Β του τύπου κατάταξης ($A \times 70\% + B \times 30\%$), μεγαλύτερο ή ίσο του 0,75, η τιμή του Συντελεστή Κατάταξης Γ είναι 100 βαθμοί, αν δε διαθέτει άθροισμα μικρότερο του 0,75, η τιμή του Σ.Κ. Γ είναι 90 βαθμοί.*

*β. για εταιρεία **Ζ' τάξης**...(η βαθμολογία αντίστοιχα κατά την παραπάνω διάκριση είναι 80 ή 75 βαθμοί),*

*γ. για εταιρεία **ΣΤ' Τάξης**...(αντίστοιχα 70 ή 65 βαθμοί),*

*δ. για εταιρεία **Ε' Τάξης**... (60 ή 55 βαθμοί),*

*ε. για εταιρεία **Δ' τάξης**...(αντίστοιχα 40 ή 35 βαθμοί, αναλόγως αν τηρεί Βιβλία και Στοιχεία Γ' ή Β' τάξης).*

31. Σε περιπτώσεις συγχώνευσης εργοληπτικών επιχειρήσεων, η οποία ολοκληρώθηκε μετά την 1.1.2001 και είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, ο Συντελεστής Κατάταξης Γ της καθεμίας απ' αυτές λαμβάνεται ανάλογα με τον συνολικό αριθμό τους ως εξής...

*32. Σε περιπτώσεις συγχωνεύσεων εργοληπτικών επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο ΜΕΕΠ υποβάλλονται στην υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ η ενοποιημένη οικονομική κατάσταση της επιχείρησης που προέκυψε από τη συγχώνευση και υποβάλλει αίτηση και οι οικονομικές καταστάσεις...κάθε επιχείρησης που συγχωνεύεται. Υποβάλλονται επίσης και τα αντίστοιχα παραστατικά που απαιτούνται για τον προσδιορισμό του κύκλου εργασιών των χρήσεων 1998, 1999 και 2000. Από τα στοιχεία των ανωτέρω επιχειρήσεων προκύπτει το άθροισμα των τμημάτων Α και Β του τύπου κατάταξης, περιλαμβανομένων των σταθμίσεών τους ($A \times 70\% + B \times 30\%$) και **εξάγεται ο Συντελεστής Κατάταξης Γ καθεμίας.***

*35. Αν η αίτηση επανάκρισης υποβάλλεται από εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ, **δεν μπορεί να καταταγεί αυτοτελώς σε τάξη ανώτερη από την αντίστοιχη τάξη της νέας διαβάθμισης που της αναλογεί.** Οι αντίστοιχες τάξεις ορίζονται ως εξής: **α.** για εργολ/κή επιχείρηση που στελεχώνεται από τεχνικό εγγεγραμμένο στη Α' κατηγορία ΜΕΚ, είναι η Α1, **β.** για εργολ/κή επιχείρηση που στελεχώνεται από τεχνικό εγγεγραμμένο στη Β' κατηγορία ΜΕΚ, είναι η Α2, **γ.** για εργολ/κή επιχείρηση που στελεχώνεται από τεχνικό εγγεγραμμένο στη Γ' κατηγορία ΜΕΚ, είναι η πρώτη, **δ.** για εργολ/κή επιχείρηση που στελεχώνεται από τεχνικό εγγεγραμμένο στη Δ' κατηγορία ΜΕΚ, είναι η δεύτερη, **ε.** για εταιρείες εγγεγραμμένες στη Δ' τάξη του ΜΕΕΠ και τις ατομικές επιχειρήσεις ή προσωπικές εταιρείες Δ' τάξης,*

που τηρούν Βιβλία και Στοιχεία Γ' κατηγορίας και διαθέτουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις στελέχωσης με τεχνικούς εγγεγραμμένους στο ΜΕΚ που ισχύουν για τις εταιρείες Δ' τάξης, είναι η τρίτη, **στ.** για εταιρείες εγγεγραμμένες στην Ε' τάξη του ΜΕΕΠ είναι η τέταρτη, **ζ.** για εταιρείες εγγεγραμμένες στην ΣΤ' τάξη του ΜΕΕΠ είναι η πέμπτη, **η.** για εταιρείες εγγεγραμμένες στην Ζ' τάξη του ΜΕΕΠ είναι η έκτη, **θ.** για εταιρείες εγγεγραμμένες στην Η' τάξη του ΜΕΕΠ είναι η έβδομη.

Όπου σε διατάξεις άλλων νόμων, Π.Δ. και Υ.Α. αναφέρεται κατάταξη επιχειρήσεων, με βάση τις παλαιές τάξεις του ΜΕΕΠ, νοούνται οι νέες τάξεις που ορίζονται ανωτέρω, ως αντίστοιχες των παλαιών.

36. Εργοληπτική επιχείρηση που υποβάλει αίτηση και προέρχεται από συγχώνευση που έγινε με βάση τις διατάξεις του ν. 2166/1993 και του κ.ν. 2190/1920, δεν επιτρέπεται να καταταγεί σε τάξη της νέας διαβάθμισης ανώτερη από την αντίστοιχη τάξη της επιχείρησης ή των επιχειρήσεων με την ανώτερη τάξη, από αυτές που συγχωνεύθηκαν. Εξαιρούνται από την ανωτέρω διάταξη η σύσταση νέων εταιρειών για κατάταξη στις τάξεις Α2, πρώτη, δεύτερη και οι ανώνυμες εταιρείες που στελεχώνονται για κατάταξη στην τρίτη τάξη με ή χωρίς την εφαρμογή του τύπου κατάταξης, αν διαθέτουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις κατάταξης για τις τάξεις αυτές, και στην περίπτωση εφαρμογής του τύπου κατάταξης, αν συγκεντρώνουν την απαιτούμενη βαθμολογία.

37. Σε περιπτώσεις συγχωνεύσεων ε.ε. εγγεγραμμένων στο ΜΕΕΠ για κατάταξη στις τάξεις τέταρτη, πέμπτη, έκτη και έβδομη, αυτές **δεν πρέπει να απέχουν** από την επιχείρηση με την ανώτερη αντίστοιχη τάξη, **περισσότερο από δύο τάξεις...**

38. Εργοληπτική επιχείρηση του ΜΕΕΠ που δεν συγκεντρώνει την απαιτούμενη βαθμολογία κατάταξης για την αντίστοιχη τάξη, μπορεί να καταταγεί στην αμέσως κατώτερη τάξη από αυτή, με χρήση στον τύπο κατάταξης των μεγεθών των παρονομαστών του τμήματος Α' (...) της τάξης αυτής, **πλην του Συντελεστή Κατάταξης Γ' που παραμένει αμετάβλητος,** αν συγκεντρώνει την απαιτούμενη βαθμολογία κατάταξης ...

Τέλος στην **παρ. 2 του άρθρου 8** (μεταβατικές διατάξεις) του ίδιου νόμου (2940/01) ορίζονται επί λέξει τα εξής:

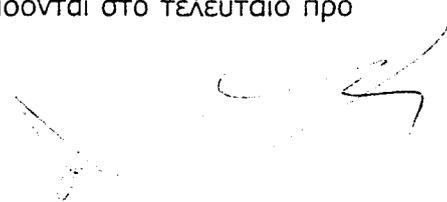
Με εξαίρεση τη διαγραφή από ορισμένες ή όλες τις κατηγορίες ή τον υποβιβασμό της τάξης της επιχείρησης μετά από έκτακτη αναθεώρηση που γίνεται με πρωτοβουλία της υπηρεσίας, η ισχύς των βεβαιώσεων εγγραφής στο ΜΕΕΠ με βάση την παλαιά

κατάταξη, παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι την έκδοση απόφασης κατάταξης στις τάξεις της νέας διαβάθμισης του ΜΕΕΠ όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 4...

2. Σχετικά με την διενέργεια της έκτακτης αναθεώρησης, που κατά την ως άνω μεταβατική διάταξη ρητώς επιτρέπεται να γίνει και στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την έναρξη εφαρμογής του νόμου (6-8-2001) μέχρι και την έκδοση των νέων βεβαιώσεων εγγραφής στις νέες τάξεις του ΜΕΕΠ, εφαρμόζονται, κατά τη γνώμη μας και σύμφωνα με τη διάταξη της **παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 2940/01**, που ορίζει ότι «*Σε όλες τις περιπτώσεις που γίνεται χρήση των παλαιών βεβαιώσεων εγγραφής στο ΜΕΕΠ εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διατάξεις που σχετίζονται με αυτές, ως προς την ισχύ τους, την παράταση της ισχύος τους, τα όρια ανεκτέλεστου στις άλλες συμβάσεις, εκτός των περιπτώσεων που στο νόμο αυτόν ορίζονται διαφορετικά*» οι προϊσχύσασες διατάξεις του ν. 1418/84, του ΠΔ 472/85 και της ΥΑ ΕΔ2α/01/27/ΦΝ 294/1985.

Η έκτακτη αναθεώρηση με πρωτοβουλία της υπηρεσίας κατά τις ως άνω διατάξεις απέβλεπε στην διαγραφή από όλες ή ορισμένες κατηγορίες ή στον υποβιβασμό της τάξης της επιχείρησης (**άρθρο 16 παρ. 2 τελ. εδάφ. ν. 1418/84**). Οποιαδήποτε σημαντική μεταβολή στα στοιχεία που υποβάλει η επιχείρηση για την εγγραφή και την κατάταξή της ανακοινώνεται υποχρεωτικά μέσα σε τρεις μήνες στην υπηρεσία του ΜΕΕΠ και μπορεί να αποτελέσει τη βάση για έκτακτη αναθεώρηση της επιχείρησης (**άρθρο 11 παρ. 6 ΥΑ ΕΔ2α/01/27/ΦΝ 294/1985 - ΦΕΚ 170Β'**). Εφόσον συντρέχει η ως άνω περίπτωση ή φτάσουν στην υπηρεσία ΜΕΕΠ δελτία έκτακτων στοιχείων η επιτροπή αποφασίζει αν θα πρέπει να κινηθεί κατά της επιχείρησης η διαδικασία της έκτακτης αναθεώρησης, κυρίως δε τούτο αποφασίζεται σε περιπτώσεις επανειλημμένων δυσμενών στοιχείων ή ιδιαίτερης σημασίας γεγονότων και πάντα αν πιθανολογείται ότι είχαν ανατραπεί τα δεδομένα στα οποία στηρίχθηκε η κατάταξη της επιχείρησης. Μετά τη λήψη της απόφασης η υπηρεσία καλεί την ενδιαφερόμενη επιχείρηση να λάβει γνώση των στοιχείων και να υποβάλει τις αντιρρήσεις της σε προθεσμία 20 ημερών, κατόπιν δε των αντιρρήσεων αυτών η επιτροπή αποφασίζει (**άρθρο 13 της ΥΑ ΕΔ2α/01/27/ΦΝ 294/1985**).

Εξάλλου στο **άρθρο 7 του ΠΔ 472/85** ορίζονταν κατ' αρχήν τα κατώτερα όρια βασικής στελέχωσης, ιδίου κεφαλαίου, τα ποσοστά συμμετοχής του παγίου κεφαλαίου στο ίδιο κεφάλαιο και η σχέση ιδίων κεφαλαίων προς δανειακά, ότι τα πάγια στοιχεία προκύπτουν από τον ισολογισμό της προηγούμενης οικονομικής χρήσης και τα πιστοποιητικά των ορκωτών ελεγκτών και εκτιμητών που εκδίδονται στο τελευταίο προ

της αιτήσεως τρίμηνο (παρ. 1-11). Περαιτέρω στις **παρ. 12 και 13** του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι:

«12. Τα καθοριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους κατώτερα όρια αποτελούν απαραίτητο όριο απαιτήσεων για την υποβολή αίτησης εγγραφής, κατάταξης ή αναθεώρησης της εγγραφής στην αντίστοιχη τάξη και κατηγορία της επιχείρησης μέχρι τη Ζ' τάξη του ΜΕΕΠ... Τα ανωτέρω κατώτερα όρια είναι επίσης απαραίτητα για τη διατήρηση σε ισχύ της εγγραφής στο ΜΕΕΠ. Κάθε μείωση των κατωτέρω ορίων κεφαλαίου ή μεταβολή στα πρόσωπα των §§ 1-9 ανακοινώνεται αμέσως στην αρμόδια για το ΜΕΕΠ υπηρεσία της ΓΓΔΕ. Μέσα σε προθεσμία τριών μηνών, η επιχείρηση οφείλει να προβεί σε αποκατάσταση των κατωτέρω ορίων και να ανακοινώσει τις σχετικές μεταβολές στην πιο πάνω υπηρεσία.

*13. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις Ε', ΣΤ', Ζ' και Η' υποχρεούνται να υποβάλλουν στην Υπηρεσία του ΜΕΕΠ κατ' έτος τον ισολογισμό τους και να ενημερώνουν το ΜΕΕΠ κατά εξάμηνο με έκθεση δραστηριότητας... και να υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 για οποιαδήποτε μεταβολή των στοιχείων με τα οποία έγινε η εγγραφή ή η αναθεώρηση της εγγραφής στο ΜΕΕΠ. Με την πάροδο απράκτου προθεσμίας δύο μηνών από της λήξεως του εξαμήνου για το οποίο υποχρεούται η εργοληπτική επιχείρηση να υποβάλλει την έκθεση δραστηριότητας, τεκμαίρεται ότι η επιχείρηση δεν συγκεντρώνει τις υπό του νόμου προβλεπόμενες προϋποθέσεις κατάταξης στην τάξη που είναι γραμμένη και υποβιβάζεται σε όλες τις κατηγορίες στην αμέσως κατώτερη τάξη. Μέσα στην ίδια δίμηνη προθεσμία η υπηρεσία τήρησης του ΜΕΕΠ υποχρεούται να κάνει **έγγραφο υπόμνηση** στην εργοληπτική επιχείρηση για την υποχρέωση υποβολής της σχετικής έκθεσης δραστηριότητας. Για τον υποβιβασμό αυτό εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη.»*

II. Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτουν τα εξής σχετικά με τη δυνατότητα της υπηρεσίας του ΜΕΕΠ να διενεργήσει, με βάση τα οικονομικά και λοιπά στοιχεία που προσκομίζονται ενόψει της υποχρεωτικής έκτακτης επανάκρισης της παρ. 17 του άρθρου 4 του ν. 2940/01 έκτακτη αναθεώρηση, στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι το παλαιό πτυχίο δεν ανταποκρίνεται στην οικονομοτεχνική ικανότητα της εργοληπτικής επιχείρησης, έτσι ώστε η κατάταξη στη νέα διαβάθμιση να γίνει επί τη βάση του νέου υποβαθμισμένου πτυχίου, γεγονός που έχει επίπτωση στον συντελεστή Τύπου Γ και εντεύθεν στην συνολική βαθμολογία της επιχείρησης.

A. Κατ' αρχήν για το μεταβατικό διάστημα από της εφαρμογής του νέου νόμου (ήτοι από 6-8-2001) και μέχρι την έκδοση της νέας βεβαιώσεως εγγραφής στο ΜΕΕΠ, η

διοίκηση (υπηρεσία ΜΕΕΠ) διατηρεί το δικαίωμά της να προβαίνει, με τους όρους και τη διαδικασία που διαγράφεται στο ΠΔ 472/85 και την ΥΑ ΕΔ2α/01/27/ΦΝ 294/1985 σε έκτακτη αναθεώρηση των εργοληπτικών επιχειρήσεων, παράλληλα με τη διαδικασία έκτακτης επανάκρισης του συνόλου των ε.ε. Συγκεκριμένα, εφόσον η ε.ε. απώλεσε τα ελάχιστα όρια στελέχωσης και κεφαλαίου και δεν τα αποκατέστησε σε ένα τρίμηνο από τη δήλωση, ή δεν υπέβαλε τους ετήσιους ισολογισμούς και την (κατά εξάμηνο) έκθεση με την δραστηριότητά της, μαζί με υπεύθυνη δήλωση για οποιαδήποτε μεταβολή στα στοιχεία με τα οποία έγινε η εγγραφή της, επέρχονται οι συνέπειες του νόμου, δηλαδή ο υποβιβασμός της είτε κατόπιν εκτάκτου αναθεωρήσεως του πτυχίου είτε και αυτοδικαίως. Πάντως είναι σαφής η βούληση του νομοθέτη να μην επέρχονται οι συνέπειες αυτές, σοβαρότατες κατά την ουσία τους, άνευ ετέρου αλλά μόνο κατόπιν παρελεύσεως χρονικού διαστήματος, εντός του οποίου έλαβε η ε.ε. την προειδοποίηση και παρόλα αυτά δεν συμμορφώθηκε.

Β. Περαιτέρω η τάξη του πτυχίου με το οποίο θα προσέλθει στην διαδικασία της επανάκρισης η αιτούσα επιχείρηση είναι σημαντικότερη από πλευράς εννόμων συνεπειών διότι:

α) καθορίζει την αντιστοιχία της παλιάς με την νέα τάξη του ΜΕΕΠ, έτσι ώστε κι ακόμα έχει (μετά την εφαρμογή του τύπου κατάταξης) την βαθμολογία για να ανέβει κατηγορία, εμποδίζεται από την διάταξη της παρ. 35 του άρθρου 4, κατά την οποία **«αν η αίτηση επανάκρισης υποβάλλεται από εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ, δεν μπορεί να καταταγεί αυτοτελώς σε τάξη ανώτερη από την αντίστοιχη τάξη της νέας διαβάθμισης που της αναλογεί»**. Το ίδιο κώλυμα υφίσταται και προκειμένου περί συγχωνευομένων επιχειρήσεων, οπότε ως αντίστοιχη τάξη νοείται αυτή που αντιστοιχεί στην εκ των συγχωνευομένων με το ανώτερο πτυχίο.

β) σε περίπτωση συγχώνευσης οι συγχωνευόμενες δεν μπορεί να απέχουν πάνω από δύο τάξεις από αυτή με το ανώτερο πτυχίο (δεν μπορεί λ.χ. να συγχωνευθεί επιχείρηση Η' τάξης με Ε').

γ) Η τάξη του πτυχίου καθορίζει κατά το μεγαλύτερο βαθμό το Συντελεστή Γ. Δηλαδή μια επιχείρηση Η' τάξης μπορεί να λάβει είτε 100 βαθμούς είτε 90, ενώ μια Ζ' τάξης μπορεί να λάβει είτε 80 είτε 75 βαθμούς. Η διαφορά αυτή σε κάποιες οριακές περιπτώσεις Συνολικής Βαθμολογίας διαδραματίζει σημαντικότερο ρόλο και αποφασίζει αν μια ε.ε. θα καταταγεί στην αντίστοιχη τάξη ή στην αμέσως κατώτερη.

Ως προς το σύνθετο αυτό ζήτημα, αν δηλαδή η διοίκηση (υπηρεσία ΜΕΕΠ) μπορεί, εν όψει της έκτακτης επανάκρισης του ν. 2940/01, να προβεί σε έκτακτη αναθεώρηση της

εργοληπτικής επιχείρησης προκειμένου να την υποβιβάσει και κατόπιν να την επανακρίνει επί τη βάση του νέου κατωτέρου πτυχίου, η πλειοψηφήσασα στο Τμήμα γνώμη (που απαρτίσθηκε από τους Νομικούς Συμβούλους Ηλία Παπαδόπουλο, Θεόδωρο Ρεντζεπέρη, Χαρίκλεια Παλαιολόγου, Δημήτριο Αναστασόπουλο, Βασίλειο Σουλιώτη και Χρήστο Παπαδόπουλο) διαμορφώθηκε ως ακολούθως:

1. Ο νομοθέτης είχε επίγνωση ότι τα πτυχία που κατέχουν οι ε.ε. πιθανόν να μην ανταποκρίνονται στην πραγματική τους τεχνικοοικονομική κατάσταση. Η διαπίστωση αυτή στηρίζεται στην προδιαληφθείσα παρ. 38 του άρθρου 4 ν. 2940/01, η οποία έχει την έννοια ότι στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η κατάταξη στην αντίστοιχη τάξη, τότε η αιτούσα επιχείρηση μπορεί να δοκιμάσει να καταταχθεί σε κατώτερη τάξη από αυτήν, με τη χρήση των προϋποθέσεων που απαιτούνται γι' αυτήν (την κατώτερη τάξη). Σε κάθε περίπτωση όμως, ο Συντελεστής Γ εκάστης επιχείρησης (ο οποίος αποκτάται με τον τρόπο που προδιαγράφεται στην παρ. 30, κατά την οποία το εύρος του Συντελεστή Γ σε κάθε τάξη καθορίζεται από την υφιστάμενη κατάσταση που είχαν οι επιχειρήσεις στο ΜΕΕΠ) παραμένει αμετάβλητος και την ακολουθεί στην οποιαδήποτε τάξη αυτή επιχειρήσει να καταταχθεί με χρήση του Τύπου κατάταξης (βλέπετε Εισηγητική έκθεση του νόμου).

Είναι προφανές ότι όταν μια επιχείρηση, κρινόμενη με τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία της τελευταίας τριετίας (κύκλο εργασιών, ίδια κεφάλαια, πάγια στοιχεία, δείκτες βιωσιμότητας) δεν μπορεί να επιτύχει την κατάταξή της στην αντίστοιχη τάξη του νέου ΜΕΕΠ, αλλά σε κατώτερες, είναι οπωσδήποτε αντικείμενο έκτακτης αναθεώρησης, δεδομένου ότι τα κριτήρια για την κατάταξη στην παλιά και αντίστοιχη νέα τάξη είναι ανάλογα. Παρόλα αυτά κρίνει ο νομοθέτης ότι ο Συντελεστής Γ **παραμένει σε κάθε περίπτωση αμετάβλητος**, άρα ο Συντελεστής Γ λαμβάνει μια μορφή προμοδότησης, που εξαρτάται αποκλειστικά από την παλιά τάξη πτυχίου στο ΜΕΕΠ. Αλλιώς, διαγιγνώσκοντας ακριβώς ότι το παλιό πτυχίο δεν αντιστοιχεί στην τεχνικοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης πριν την επανάκριση, θα έπρεπε να οριζόταν ρητά ο νόμος ότι της επανακρίσεως θα προηγηθεί έκτακτη αναθεώρηση.

2. Όπως προαναφέρθηκε η έκτακτη αναθεώρηση είναι συνέπεια δυσμενών οικονομοτεχνικών στοιχείων, που περιέρχονται οπωσδήποτε σε γνώση της υπηρεσίας ΜΕΕΠ. Σε κάθε περίπτωση πάντως, υπό το προϊσχύσαν δίκαιο, που εφαρμόζεται μεταβατικά εν προκειμένω, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 8 ν. 2940/01, προηγείται στάδιο τρίμηνης προειδοποίησης και χορήγηση προθεσμίας για την αναπλήρωση των κατωτάτων ορίων στελέχωσης και κεφαλαίου, αναπλήρωση σχετικώς

εύκολη, για επιχειρήσεις οι οποίες δεν είχαν πραγματικό και μόνιμο πρόβλημα επιβίωσης, αλλά μόνο παροδικές δυσκολίες.

Στην περίπτωση λοιπόν κατά την οποία οι επιχειρήσεις υπέβαλαν αυτοτελώς αίτηση επανάκρισης, μπορεί να τηρηθεί η διαδικασία προειδοποίησης και χορήγησης προθεσμίας, προκειμένου να αρθούν τα προβλήματα και να αποφύγει την έκτακτη αναθεώρηση και την ενδεχόμενη υποβάθμιση του πτυχίου της. Όμως στις περιπτώσεις που οι εταιρείες συγχωνεύονται και εκ τούτου χάνουν την νομική προσωπικότητά τους και τα όργανα διοίκησής τους, δεν είναι εφικτή η τήρηση των προθεσμιών και των διατυπώσεων αναπλήρωσης του ελλείποντος κεφαλαίου ή προσωπικού, δεδομένου ότι η αναπλήρωση αυτή γίνεται με νομικές πράξεις (αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, σύναψη δανείου, πρόσληψη προσωπικού, αγορά μηχανημάτων ή ακινήτων) που προϋποθέτουν την ύπαρξη οργάνων, τα οποία αποφασίζουν και εκτελούν τις αποφάσεις. Συνεπώς στην περίπτωση εξαφάνισης του νομικού προσώπου της επιχείρησης, λόγω συγχώνευσης, δεν μπορεί να εφαρμοσθεί η διαδικασία έκτακτης αναθεώρησης.

Κατά την γνώμη της μειοψηφίας (την οποία απάρτιζαν ο προεδρεύων του τμήματος Κωνσταντίνος Βολτής και ο Νομικός Σύμβουλος Νικόλαος Κατσιμπας), ο ν. 2940/01 ρυθμίζει σε νέα βάση την εγγραφή και κατάταξη των εργοληπτικών επιχειρήσεων στο ΜΕΕΠ, καθώς και την τακτική και έκτακτη αναθεώρηση της εγγραφής με αίτησή τους, προβλέπει δε και έκτακτη αναθεώρηση οποτεδήποτε με πρωτοβουλία της υπηρεσίας, αν αδιακριβωθούν νεότερα δυσμενή στοιχεία για τη λειτουργία της. Η αναθεώρηση αυτή μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη διαγραφή, ολική ή μερική ή τον υποβιβασμό της (άρθρο 4).

Οι ρυθμίσεις του νέου νόμου τίθενται σε εφαρμογή από το χρόνο δημοσίευσής του (6-8-2001) εκτό αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις (άρθρο 10) από το χρόνο δε αυτό, παύει η ισχύς κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης σε θέματα που ρυθμίζει ο νέος νόμος (άρθρο 9).

Στις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 8 και προκειμένου ν' αντιμετωπισθούν πρακτικά προβλήματα, διαλαμβάνεται ότι «οι εκκρεμείς αιτήσεις...για εγγραφή ή αναθεώρηση της εγγραφής στο ΜΕΕΠ εξετάζονται με βάση τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο της υποβολής τους» (παρ. 1). Στο θέμα της έκτακτης αναθεώρησης με πρωτοβουλία της υπηρεσίας, που επίσης επηρεάζει την εγγραφή στο ΜΕΕΠ, δεν υπάρχει μεταβατική ρύθμιση. Στην παρ. 2 του άρθρου 8 γίνεται λόγος για παράταση ισχύος των βεβαιώσεων εγγραφής στο ΜΕΕΠ με βάση την παλαιά κατάταξη και μέχρι την έκδοση απόφασης κατάταξης στις τάξεις της νέας διαβάθμισης, με εξαίρεση διαγραφή ή

υποβιβασμό μετά από έκτακτη αναθεώρηση, που γίνεται με πρωτοβουλία της υπηρεσίας. Είναι σαφές ότι αντικείμενο της ρυθμίσεως αποτελεί η αναγνώριση του δικαιώματος να ισχύσουν οι βεβαιώσεις και όχι το αντίθετο, δηλαδή μεταβατικής ισχύος διάταξη για δικαίωμα της υπηρεσίας να ενεργήσει έκτακτη αναθεώρηση μετά την ισχύ του νέου νόμου. Ομοίως στην παρ. 7 του ίδιου άρθρου γίνεται λόγος για τις ισχύουσες παλαιές βεβαιώσεις εγγραφής και την εφαρμογή των διατάξεων που σχετίζονται με αυτές ως προς την ισχύ τους, χωρίς εκ τούτου να προκύπτει ότι εισάγεται ειδική μεταβατικής ισχύος ρύθμιση για ενέργεια έκτακτης αναθεώρησης. Κατά ταύτα ο κανόνας είναι, ότι νέα αίτηση δεν γίνεται δεκτή μετά την ισχύ του νέου νόμου (βλ. και Εις Έκθεση στο άρθρο 8). Ερμηνευτικά, λοιπόν, πρέπει να γίνει δεκτό, ότι νέες έκτακτες αναθεωρήσεις δεν είναι δυνατές, αλλά μόνον εκκρεμείς διαδικασίες έκτακτης αναθεώρησης με πρωτοβουλία της υπηρεσίας μπορεί να επηρεάσουν την ισχύ των παλαιών βεβαιώσεων.

Εξάλλου στο θέμα της έκτακτης αναθεώρησης σε σχέση με τις παλαιές εγγραφές, ο νεότερος νομοθέτης προέβη σε εξαντλητική ρύθμιση με τις μεταβατικού χαρακτήρα διατάξεις του άρθρου 4, εισάγοντας τη διαδικασία της έκτακτης επανάκρισης για την κατάταξη εγγεγραμμένων στο ΜΕΕΠ εργοληπτικών επιχειρήσεων στην αντίστοιχη κατηγορία και τάξη, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του νέου νόμου (παρ. 17) και Τύπο Κατάταξης κατά τη διαδικασία αυτή (παρ. 29), στον οποίο χρησιμοποιείται ο Συντελεστής Κατάταξης Γ, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που αναφέρονται, είτε η κατάταξη ζητείται αυτοτελώς, είτε μετά από συγχώνευση (παρ. 30, 35, 36).

Με τις συνολικές αυτές ρυθμίσεις συγκροτείται ένα «ολοκληρωμένο» πλαίσιο επανάκρισης και αξιολόγησης όλων των κατασκευαστικών επιχειρήσεων με κατοχύρωση αντικειμενικών και διαφανών κριτηρίων» και «χωρίς εξαιρέσεις» (βλ. Εισηγητική Έκθεση, ΚΝοΒ, σελ. 2154), η όλη δε ρύθμιση γίνεται εν γνώσει της εξελίξεως των εταιρειών και της δυσμενούς πορείας ορισμένων εξ αυτών (Εις Έκθεση, ό.π. σελ 2155).

Ενόψει τούτων κατά την έκτακτη επανάκριση με το νέο νόμο δεν παρέχεται δικαίωμα στην υπηρεσία να ενεργήσει εξ αρχής τη διαδικασία έκτακτης αναθεώρησης, που προβλεπόταν με τις ισχύουσες διατάξεις.

Συμπερασματικά προς τα ανωτέρω, η απάντηση στο τεθέν ερώτημα

είναι η ακόλουθη:-

A. Η υπηρεσία ΜΕΕΠ διατηρεί, στο μεταβατικό στάδιο από της εφαρμογής του ν.2940/01 μέχρι της εκδόσεως των βεβαιώσεων εγγραφής στο νέο ΜΕΕΠ, το δικαίωμα να διενεργεί έκτακτη αναθεώρηση με πρωτοβουλία της, με τις προϋποθέσεις και τους

όρους του νόμου 1418/84, και των εκδοθέντων κατ' εξουσιοδότησή του ΠΔ 472/85 και ΥΑ ΕΔ2α/01/27/ΦΝ 294/1985, προς το σκοπό υποβάθμισης του πτυχίου της επιχείρησης και διαγραφής από όλες ή ορισμένες κατηγορίες έργων, μόνο στις επιχειρήσεις που ζήτησαν την αυτοτελή κατάταξη τους στις τάξεις του νέου ΜΕΕΠ, ή στις επιχειρήσεις που διατηρούν την νομική τους προσωπικότητα, ως απορροφώσεις, σε περίπτωση συγχώνευσης.

Β. Η διαδικασία της έκτακτης αναθεώρησης δεν μπορεί να εφαρμοσθεί στις περιπτώσεις κατά τις οποίες έπαυσε υπάρχον το νομικό πρόσωπο επιχείρησης, λόγω συγχώνευσής του (με απορρόφησή του ή με σύσταση νέας εταιρείας) με άλλη εργοληπτική επιχείρηση, διότι στην περίπτωση αυτή η εκλιπούσα επιχείρηση στερείται της δυνατότητας να αποτρέψει την υποβάθμισή της, επειδή δεν έχει όργανα διοίκησης προς διενέργεια των απαραίτητων νομικών πράξεων.

Αθήνα 17 - 12 - 2002

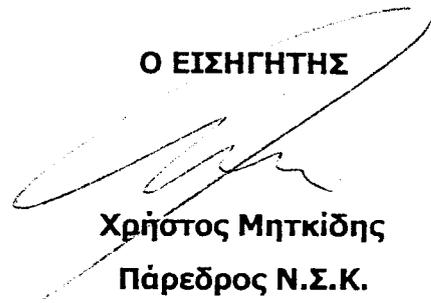
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Κωνσταντίνος Βολτής

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Χρήστος Μητκίδης

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.